

УКРАЇНА

(19) UA (11) 47633 (13) U
(51) МПК (2009)
A01F 25/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ВІДБОРУ СЕРЕДНЬОЇ ПРОБИ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ КАБАЧКІВ

1

(21) u200911106

(22) 02.11.2009

(24) 10.02.2010

(46) 10.02.2010, Бюл.№ 3, 2010 р.

(72) ПУЗІК ЛЮДМИЛА МИХАЙЛІВНА, ГОРДІЄНКО
ІННА МИКОЛАЇВНА, ДОВГАЛЬ МИКОЛА МИКО-
ЛАЙОВИЧ

(73) ПУЗІК ЛЮДМИЛА МИХАЙЛІВНА

2

(57) Спосіб відбору середньої проби для визна-
чення якості кабачків, що включає формування
середньої проби, який **відрізняється** тим, що від
партії до 100 ящиків включно відбирають вибірку
не менше 10 ящиків, з яких відбирають точкові
проби масою 10 %, при цьому середня проба ста-
новить 25 кг кабачків.

Корисна модель відноситься до галузі сільсь-
кого господарства, а саме до первинної обробки та
зберігання продуктів рослинництва.

Відомо, що згідно з діючим стандартом ДСТУ
318-91 «Кабачки свіжі. Технічні вимоги» для ви-
значення якості свіжих кабачків з різних місць пар-
тії (зверху, із середини, знизу) відбирають від пар-
тії до 100 ящиків включно вибірку не менше 3
ящиків; понад 100 ящиків - додатково по одному
ящику на кожні наступні повні та неповні 50 ящиків
[1].

Для визначення середньої проби від кожної ві-
дбраної одиниці упаковки відбирають зразки в
кількості не менше 10 % від маси. Оскільки свіжі
кабачки, розібрані за якістю, повинні бути упаковані
в ящики за ГОСТ 13359-84, ГОСТ 17812-72
масою нетто не більше 25 кг, то від партії до 100
ящиків мінімальна середня проба буде становити
7,5 кг [2, 3]. Середню пробу перевіряють за всіма
показниками стандарту [1]. Одержані результати
аналізу середньої проби виражають у відсотках і
розповсюджують на всю партію.

Недоліком відомого способу є те, що мініма-
льна проба у 7,5 кг не гарантує отримання досто-
вірних результатів відбору середньої проби для
визначення якості кабачків.

В основу корисної моделі поставлено задачу
розробити спосіб відбору середньої проби для
визначення якості партії кабачків.

Суть способу полягає в тому, що для більш
точного визначення якості партії кабачків 7,5 кг не
вистачає. При збільшенні маси середньої проби
спостерігається зменшення значення показників

стандартного відхилення, тобто підвищується точ-
ність аналізу. Стандартне відхилення всіх показни-
ків якості від середнього значення під час дослі-
джень було найменшим і коливалося в межах від 0
до 0,9 % при масі об'єднаної проби 25 кг (табл.,
рис.). Таким чином, середньою пробую від партії
кабачків до 100 ящиків є проба масою 25 кг, від
якої слід виходити, додаючи на кожні наступні по-
вні та неповні 50 ящиків по одному.

Спосіб реалізується таким чином. З різних
місць партії (знизу, середини та зверху) відбира-
ють вибірку не менше 10 ящиків. З кожної відібра-
ної одиниці упаковки відбирають зразки в кількості
не менше 10 % від маси, формують середню про-
бу. Середню пробу розсортовують на фракції ка-
бачків згідно з показниками якості діючого standa-
рту і визначають вміст кожної фракції у масі
середньої проби.

Перевага запропонованого способу у порів-
нянні з прототипом полягає у тому, що підвищує-
ється точність результатів аналізу.

На кресленні наведена залежність показника
відхилення від маси середньої проби.

Джерела інформації:

1. ДСТУ 318-91 Кабачки свіжі. Технічні вимоги.
К.: Вид-во стандартів, 1991.-8с.

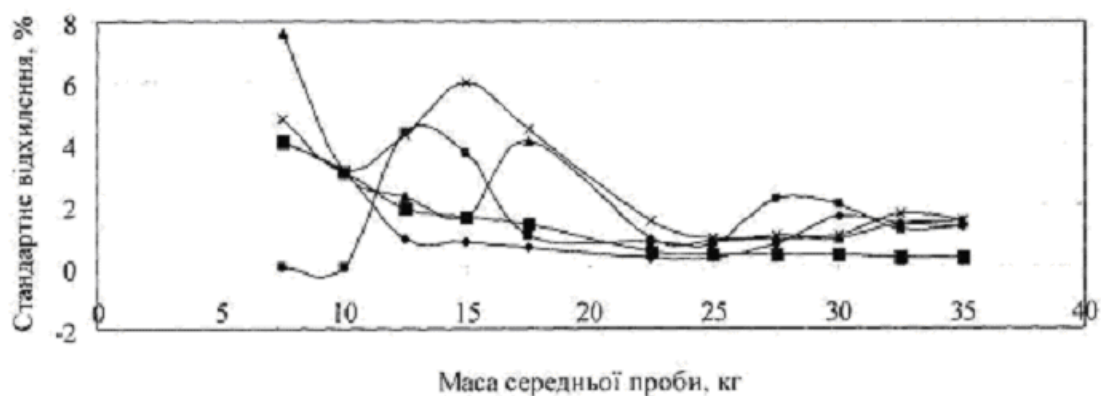
2. ГОСТ 13359-84. Ящики дощатые многообо-
ротные для овощей и фруктов. Технические усло-
вия. - М.: Изд-во стандартов, 1984. - 9 с.

3. ГОСТ 17812-72. Ящики дощатые многообо-
ротные для овощей и фруктов. Технические усло-
вия. - М.: Изд-во стандартов, 1972. - 11с.

(19) UA (11) 47633 (13) U

Результати якісної оцінки кабачків залежно від маси середньої проби від партії до 100 ящиків

Маса середньої проби, кг	Показники якості %									
	Діаметр плоду 8-10 см	Відхилення від середнього	Діаметр плоду більше 10 см	Відхилення від середнього	Потертості, подряпину, ум'ятину	Відхилення від середнього	Потворні та підв'ялені плоди	Відхилення від середнього	Механічні пошкодження	Відхилення від середнього
7,5	6,2	4,1	-	-	32,6	7,6	8,7	4,8	3,1	4,1
10,0	4,6	3,1	-	-	37,8	3,1	10,6	3,1	2,3	3,1
12,5	5,1	0,9	6,6	4,4	38,8	2,3	11,2	4,3	2,9	1,9
15,0	4,2	0,8	5,6	3,7	38,6	1,6	14,3	6,0	2,4	1,6
17,5	3,6	0,6	7,2	1,0	36,8	4,1	14,2	4,5	2,1	1,4
22,5	3,1	0,3	5,6	0,8	38,7	0,9	19,1	1,5	3,6	0,5
25,0	2,8	0,3	5,1	0,7	39,7	0,8	20,5	0,9	3,3	0,4
27,5	2,9	0,7	5,8	2,2	40,2	0,9	19,4	1,0	3,0	0,4
30,0	4,7	1,6	5,3	2,0	37,4	0,9	17,8	1,0	2,9	0,4
32,5	4,3	1,4	5,8	1,2	38,5	1,4	17,5	1,7	2,7	0,3
35,0	4,0	1,3	6,7	1,3	38,0	1,5	16,3	1,5	2,5	0,3

- Діаметр плодів 8-10 см
- ▲— Потертості, подряпину, ум'ятину
- Механічно пошкоджені
- Діаметр плодів більше 10 см
- *— Потворні, підв'ялені плоди